

OPONENTSKÝ POSUDEK NA HABILITAČNÍ PRÁCI

Uchazeč: PaedDr. Peter Polakovič, PhD.

Název práce: Účinnosť silového tréningového zaťaženia hasičov záchranárov z hľadiska špecifického výkonu

Oponent: doc. Dr. Ing. Miloš Kvarčák, FBI, VŠB – TU Ostrava

Stručná charakteristika habilitační práce:

Předložená habilitační práce má 163 stran textu, z toho je 29 strán příloh. Obrazové přílohy a výzkumné údaje, které se nacházejí v tabulkách, vhodně habilitační práci doplňují. Seznam literárních zdrojů obsahuje 65 prací, z toho je 33 zahraničních, 32 domácích a obsahuje také 12 internetových zdrojů.

Habilitační práce je zaměřena na problematiku tělesné přípravy členů jednotek profesionálních hasičů. Habilitační práce charakterizuje a hodnotí současný stav problematiky na Slovensku a v zahraničí. Cílem práce bylo ověřit účinnost silového tréninkového zatížení hasičů z hlediska jejich specifického výkonu, především se zaměřením na zásah hasičů do výškových budov. Práce se zaměřila na pohybový program zaměřený na sílu hasiče a jeho vytrvalost v síle. Výkony byly hodnoceny vstupním a výstupním měřením. Při hodnocení silových pohybových schopností byli hasiči ustrojeni tak, jak provádějí zásah v reálné situaci. Hodnocený soubor tvořili hasiči ze Slovenska, České republiky, Maďarska a Polska.

Aktuálnosť zvolenej problematiky:

Zpracovaná habilitační práce PaedDr. Petra Polakoviče, PhD. řeší problémy, které jsou úzce spjaté se zásahovou činností hasičů při záchraně osob a majetku. Vysoce hodnotím zapojení a spolupráci vybraných subjektů zaměřených na zásahovou činnost všech čtyř zemí Visegrádské čtyřky (Okresní ředitelství hasičského a záchranného sboru v Popradě, Krajské ředitelství Hasičského záchranného sboru MSK v Ostravě, Szkola Główna Służby Pożarniczej ve Varšavě, Hasičská brigáda v Budapešti), při řešení problematiky habilitační práce. Spolupráce a podpora řešení tématu habilitační práce ukazuje na vysokou aktuálnost a prospěšnost pro hasičské jednotky zemí Visegrádské čtyřky.

V souvislosti se zvyšováním pohybové náročnosti při specifických zásazích v prostorách průmyslových parků, průmyslových zónách, výškových budovách, v těžce dostupném terénu, podzemí a podobně, se na hasiče klade stále vyšší nároky na jejich fyzickou a odbornou připravenost. Kromě specifické odbornosti je nutným předpokladem pro práci hasiče jeho dobrý zdravotní stav, fyzická zdatnost a psychická odolnost. Hodnocená habilitační práce řeší problematiku tělesné přípravy hasičů pro specifickou zásahovou činnost, jakou je zásah ve výškové budově.

Po prostudování habilitační práce je zřejmé, že uvedená problematika nezasahuje pouze do věd o sportu, ale také do oboru požární ochrana. Habilitační práce má vzhledem k formulovanému cíli práce (výcvikové prostředí hasičů) interdisciplinární charakter. Tělesná příprava hasičů patří do jejich odborné přípravy a ověřování jejich pohybové výkonnosti řeší příslušné předpisy, které na Slovensku schvaluje prezident Hasičského a záchranného sboru, v ČR generální ředitel Hasičského a záchranného sboru, v Maďarsku generální ředitel Hasičského záchranného sboru a v Polsku komendant glowny Państwowej Straże Pożarnej.

K teoretické části habilitační práce:

Teoretická část habilitační práce je vypracovaná na 39 stranách, tvůrčí část habilitační práce je vypracovaná na 68 stranách. Positivně hodnotím poměr teoretické části habilitační práce a tvůrčí části práce, který je 1 : 2. Habilitační práce je zpracovaná v 5. kapitolách, kromě úvodu práce, shrnutí, bibliografických odkazů a příloh habilitační práce.

V kapitolách 1.1 až 1.4 autor habilitační práce rozpracoval teoretická východiska silových schopností, kde uvádí domácí i zahraniční autory, kteří se problematikou rozvoje silových schopností zabývají. Pozitivně hodnotím výběr specifických pracovních činností hasičů, které se vyskytují doslova při každém zásahu (vynášení technických prostředků, tvorba hadicového vedení, zdvíhání břemen, transport zraněných, a další). Jako simulované činnosti byly správně zařazeny do obsahu pohybového programu v metodice. U všech těchto činností je potřebná dobrá úroveň silových schopností. Vysoce kladně hodnotím autorovy 14. leté poznatky a zkušenosti s tělesnou přípravou hasičů na zásahovou činnost doma i v zahraničí, které jsou shrnuté v podkapitole 1.5.

K cíli, hypotézám a úkolům habilitační práce:

Cíl práce považuji za správně naformulovaný, srozumitelný, reálný, který je v souladu s tematickým zaměřením habilitační práce. Autor habilitační práce cíl této práce splnil, účinnost navrhovaného pohybového programu pro rozvoj silových schopností s vyústěním zlepšení speciální síly byla prokázána testem V4 se statisticky významným výsledkem.

Hypotézy habilitační práce jsou dostatečně zdůvodněné a vycházejí z teoretické analýzy zkoumané problematiky. Hypotézy autor habilitační práce statisticky ověřil relevantními statistickými metodami (Studentovým párovým t – testem; Jednofaktorovou analýzou rozptylu; Duncanovým testem).

Úlohy habilitační práce mají logicky uspořádanou strukturu.

K metodice habilitační práce:

Tuto část habilitační práce považuji za rovněž dobře zpracovanou. Je jasná a zřetelně popsána výzkumná situace, zejména kde se výzkumný proces odehrával, kdy, kdo participo-

val na výzkumu a podobně. Rovněž zřetelně je popsána také charakteristika výzkumného souboru. Experimentální činitel (pohybový program) je charakterizován jasně a je doplněn obrazovým materiálem. Pozitivně mohu hodnotit i část, kde je popsán průběh a organizace experimentu.

K výsledkům a závěrům habilitační práce:

Výsledky habilitační práce jsou jasně formulované a logicky zařazené. Dosažené výsledky najdou uplatnění ve vyučovacím procesu tělesné výchovy u vysokoškoláků studijního oboru „Záchranárske služby“ na Technickéj univerzite vo Zvolene, Katedre protipožiarnej ochrany. Stejně také ve vyučovacím procesu tělesné výchovy u vysokoškoláků Szkoły Glo-wnej Służby Pożarniczej ve Varšavě a na FBI, VŠB – TU Ostrava. Neméně důležité jsou však výsledky habilitační práce pro praxi, tedy pro hasičský záchranný sbor. Jednak si mohou rozšířit poznatky o velmi důležité silové přípravě hasičů na zásahovou činnost, a mohou být inspirací pro tvorbu dalších specifických pohybových programů pro různé specifické situace záchrany. Osobitý přínos vidím i v přibližování reálných podmínek zásahu, kdy hasiči při experimentech byli testováni v zásahové výstroji s dýchacím přístrojem a maskou. Testování prověřilo hasiče zejména při opakovaného silového projevu dýchat prostřednictvím dýchacího přístroje, zvláště při intenzivních pohybových činnostech monotónní práce. **Za nejdůležitější v habilitační práci považuji skutečnost, že výsledky habilitační práce po aplikování do tělesné přípravy hasičů dávají předpoklad zlepšení jejich schopností a zručností. Tím lze dosáhnout zkrácení doby nasazení a zvýšení účinnosti zásahu, co má vliv zejména na úspěšnost při záchraně osob a při likvidaci mimořádné události.**

Předložená habilitační práce v uvedeném mezinárodním měřítku, dává předpoklad pro další společný výzkum s cílem využít poznatky uplatňované ve sportu pro potřeby hasičských záchranných sborů v svislosti so zásahovou činností. V habilitační práci postrádám širší diskusi se zahraničními autory. Na druhé straně je třeba ocenit autora z pohledu náročné realizace výzkumu a mezinárodního zapojení vybraných hasičských subjektů do realizovaných prací.

Závěr:

Habilitační práce PaedDr. Petra Polakoviče, PhD. splňuje všechna požadovaná kritéria kladená na tento druh kvalifikační práce. Předložená habilitační práce je dokladem teoretických znalostí a praktických zkušeností autora, který dokázal svůj přehled v uvedené problematice a také schopnost řešit vědecký problém.

Po zodpovězení otázek v oponentním posudku a úspěšné obhajobě, doporučuji udělit PaedDr. Petrovi Polakovičovi, PhD. vědecko – akademický titul docent ve vědním oboru Športová edukológia.

Do diskuse při habilitačním jednání kladu habilitantovi následující otázky:

- Jakým způsobem jste ověřoval obsahovou validitu testu V 4, který jste použil při testování speciální síly?

- Byl při hodnocení spolehlivosti testu V 4 vykonaný test – opakovaný test? Pokud ano, s jakými výsledky?

V Ostravě 05. 09. 2014

Doc. Dr. Ing. Miloš Kvarčák
Katedra požární ochrany
Fakulta bezpečnostního inženýrství
VŠB – TU Ostrava
Lumírova 13, 700 30 Ostrava